

Література:

1. Повітряний кодекс України : Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI (зі змінами). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48–49. Ст. 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>
2. Слободська І. А., Юхимович М. І. Правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у цивільній авіації України. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2022. № 4 (65). С. 30–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2022_4_6
3. Commission Implementing Regulation (EU) 2019/947 of 24 May 2019 on the rules and procedures for the operation of unmanned aircraft. Official Journal of the European Union. 2019. L 152. P. 45–71. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-580-1-93>

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА НАГЛЯДУ У СФЕРІ МЕДІА

Михайловська Ірина Анатоліївна

*аспірант кафедри адміністративного, фінансового
та інформаційного права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

Порядок здійснення офіційного моніторингу та проведення перевірок суб'єктів у сфері медіа розмежовує планові та позапланові перевірки, визначає особливості виїзної і безвиїзної форм їх проведення. Предмет позапланової перевірки обмежується питаннями, які зумовили її призначення; повторна перевірка вже перевірених фактів не допускається. Тривалість планової та позапланової виїзної перевірок не може перевищувати десяти робочих днів, а позапланової безвиїзної – тридцяти.

Процедурними гарантіями є повідомлення суб'єкта про перевірку, ознайомлення з її результатами та можливість подання пояснень. Акт безвиїзної перевірки надсилається протягом п'яти робочих днів із дня складення, а письмові пояснення щодо нього можуть подаватися впродовж п'яти робочих днів після отримання. Результати розглядаються на засіданні Національної ради, про яке суб'єкта повідомляють щонайменше за три календарні дні.

Отже, Порядок здійснення офіційного моніторингу та проведення перевірок суб'єктів у сфері медіа поєднує інструменти виявлення

порушень із вимогами до документування та оцінювання встановлених обставин. Визначення предмета, строків і послідовності контрольних дій сприяє передбачуваності адміністративних процедур, а врахування пояснень суб'єкта забезпечує його участь у розгляді питання про застосування заходів реагування.

Практичним прикладом застосування заходів реагування без проведення перевірок є рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, ухвалені на засіданні 3 вересня 2026 року [1]. За результатами моніторингів та опрацювання документів регулятор видав чотирьом суб'єктам у сфері медіа десять приписів. Підставами для реагування стали порушення вимог щодо ідентифікації реклами, оприлюднення вихідних даних та своєчасного повідомлення про зміни у відомостях, які підлягають внесенню до Реєстру суб'єктів у сфері медіа. За наведеним повідомленням, усі встановлені порушення було кваліфіковано як незначні. Зокрема, два приписи отримало ТОВ «Карпатойл», яке здійснює діяльність у сфері друкованих медіа. Під час дослідження випуску газети «Kárpátalja» від 9 липня 2026 року № 27/1320 було виявлено рекламу магазину комп'ютерної техніки, не ідентифіковану та не відокремлену від іншої інформації за допомогою слова «реклама». Крім того, у виданні не зазначено ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі. Регулятор кваліфікував ці обставини як недотримання пункту 7 частини першої статті 35, частини четвертої статті 37 Закону України «Про медіа», а також частини першої та абзацу другого частини другої статті 9 Закону України «Про рекламу».

Недотримання вимог щодо оприлюднення вихідних даних стало підставою для видання чотирьох приписів ТОВ «Труха Україна». У телеграм-каналах «Труха Ірпінь Буча Гостомель», «Труха Спорт», «Труха Біла Церква» та «Труха Сгурто» не було зазначено поштової адреси, номера телефону, адреси електронної пошти й ідентифікатора онлайн-медіа в Реєстрі. Відповідні порушення пов'язано з невиконанням вимог частини п'ятої статті 37 Закону України «Про медіа». Цей приклад демонструє застосування регулятором заходів реагування щодо виконання онлайн-медіа обов'язків із забезпечення відкритості відомостей про свою діяльність [1].

Інша група приписів стосувалася несвоєчасного повідомлення про зміни в діяльності суб'єктів у сфері медіа. Київському інституту Національної гвардії України було видано два приписи щодо друкованих видань «Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України» та «Проблеми правоохоронної та освітньої діяльності». Під час опрацювання документів встановлено, що зміна керівника реєстранта відбулася 30 січня 2025 року, однак Національну раду не було повідомлено про це протягом п'яти робочих днів. Такі обставини кваліфіковано

як порушення частини дев'ятої статті 64 Закону України «Про медіа» та пункту 8 Порядку подання до Національної ради заяв щодо реєстрації суб'єктів у сфері медіа. Ще два приписи отримав суб'єкт у сфері аудіовізуальних медіа «Мистецько-інформаційний “РТВ – Центр ‘Вежа’”» у формі ТОВ, який здійснює мовлення телеканалу «КСТ» і радіостанції «Перше Конотопське». Під час розгляду заяви щодо зміни розміру частот у статутному капіталі регулятор установив, що зміни у відомостях про засновників юридичної особи відбулися 10 квітня 2026 року, проте інформацію про них не було подано у встановлений п'ятиденний робочий строк. У зв'язку із цим зафіксовано недотримання частини сімнадцятої статті 60 Закону України «Про медіа» та пункту 12 Порядку подання до Національної ради заяв щодо ліцензування суб'єктів у сфері медіа [2]. Згідно з повідомленням регулятора, адресатів приписів зобов'язано усунути порушення протягом семи робочих днів із дня оприлюднення відповідних рішень на офіційному вебсайті Національної ради та не допускати їх надалі. Отже, застосовані заходи поєднували вимогу усунення встановлених недоліків із запобіганням їх повторенню [1].

Для характеристики адміністративних процедур контролю та нагляду у сфері медіа наведена практика має значення насамперед як приклад розмежування способів виявлення порушень і заходів реагування на них. Джерелами відомостей у розглянутих випадках були результати моніторингів та документи, подані суб'єктами у сфері медіа, тоді як процедурним результатом їх оцінювання стало видання приписів без проведення перевірок, що свідчить, що в описаних випадках контрольна діяльність реалізовувалася не лише через перевірочні процедури, а й шляхом аналізу медіаматеріалів та документального встановлення недотримання визначених законодавством обов'язків. Водночас такий приклад не є підставою для висновку про можливість застосування аналогічного порядку реагування до будь-якого порушення: його використання необхідно пов'язувати з характером установлених обставин і передбаченими законодавством процедурними умовами.

Література:

1. Національна рада видала медіа 10 приписів через незначні порушення. URL. <https://webportal.nrada.gov.ua/natsionalna-rada-vydala-media-9-prypysiv-cherez-neznachni-porushennya/>

2. Про затвердження Порядку подання до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення заяв щодо ліцензування суб'єктів у сфері медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення 18 травня 2023 року № 350 URL. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0350295-23#Text>